

Verslag van de voorbereidende vergadering Science Café Overvecht

donderdag 12 februari 2015

20:15 tot ongeveer 22:30

locatie: Wijkbureau Overvecht

aanwezig:

Ad Tourné

Harm Schoonhoven (notulen)

Janneke Luteyn

Joost Wegman

Jordy van der Berg

Liesbeth Maats

afwezig met bericht van verhindering:

Annemieke van Selm-Oskam

Harmen van der Woude

Jaap Kamminga

Jeroen Blokland

Yme Jan Jellema

Ronald Teune heeft later gemaïld dat hij alleen op de hoogte gehouden wil worden van de voortgang.

Samenvatting

Samenvattend waren de aandachtspunten.

- Het thema, waarvoor we hersenen centraal hebben gesteld.
- Opbouw van de Science Café avond:
2 maal 20 to 30 minuten spreken met pauze en discussie na plus informeel napraten.
- We gaan daarvoor vlotte sprekers benaderen.
- Keuze van een geschikte gespreksleider die geen inhoudsdeskundige is.
- Locatiekeuze.

Nieuwe gezichten

Joost Wegman

hersenenonderzoeker aan de Radboud Universiteit in Nijmegen

zie <http://joostwegman.ruhosting.nl/>

Joost woont in Overvecht.

Jordy van der Berg

medeoprichter van de stichting Uget2gether <http://uget2gether.nl/>

die sociaal culturele projecten in de wijk organiseert. Met name door MBO studenten in welzijn en zorg stageplekken te bieden. Jordy is lid van de bewonerscommissie Ivoordreef.

De meeste deelnemers kwamen wat later binnen, zodat we ons af begonnen te vragen of het wel zin had de vergadering door te laten gaan.

Uiteindelijk hadden zich meer mensen rond de tafel verzameld en zijn we van start gegaan met het doel één (of meer) onderwerp(en) te kiezen voor de eerste Science Café Overvecht bijeenkomst.

Er was consensus dat dit een pakkend onderwerp moest zijn.

Notulen

Liesbeth wees op Starters4communities <http://www.starters4communities.nl/>

"Starters4Communities biedt hoog opgeleide starters een praktijkgericht trainingsprogramma in sociaal ondernemen en bewoners-gestuurde stadsontwikkeling. Tijdens het programma werken de starters in groepjes aan een aantal ondernemende wijkinitiatieven. Op deze manier brengen we nieuwe kennis, mankracht en creativiteit naar bewoners die zich actief inzetten voor hun wijk."

Zij zouden kunnen helpen bij het geven van bekendheid aan ons initiatief.

Zie [voetnoot](#)

Janneke pleitte voor aansluiting bij de actualiteit en gaf als voorbeeld, aangedragen door haar zoon, zelfrijdende auto's.

Joost meldde dat bij het Science Café in Nijmegen de opkomst sterk wisselt met de spreker en het onderwerp. Het maximale aantal bezoekers is ongeveer 100. Nijmegen heeft 5 maal zoveel inwoners als Overvecht, maar is ook 2½ maal zo groot.

Het Wilde Westen in Oog in Al organiseert ook een soort Science Café "Het Wilde Weten". Onderwerpen voor dit jaar zijn niet bekend.

Vorig jaar was de locatie het restaurant van zorghotel de Warburg, Kennedylaan 16.

Kosten: 5,00 Euro per avond, incl. koffie en drankje.

Wellicht is samenwerking, althans ervaringsuitwisseling, mogelijk.

Jordy wijst er op dat afstudeerders heel goede sprekers kunnen zijn (enthousiast en goed op de hoogte). Anderen gaan hierin mee.

Het idee van Harm om actuele onderwerpen te pikken uit bladen als Nature, New Scientist en Scientific American werd niet geschikt geacht.

(Overigens openden zowel Nature (5 feb) als New Scientist (14 feb) met een artikel over zelfrijdende auto's.)

Ad Tourné had de lijst onderwerpen op de website nog eens doorgenomen en was daar niet gelukkig mee. Hij ziet meer in onderwerpen die aansluiten bij de wijk, maar dan niet als beleidsproblematiek.

Hij gaf als voorbeeld:

- Wat betekent het als overal in Overvecht zonnepanelen en dergelijke komen? Waar kan dat? Zijn we dan zelfvoorzienend?
- Onderwijs en excellente scholen, ideeën van scholen en ouders.
- Overvecht als droom.
- Binnenklimaat (asbest, vocht) en buitenklimaat (b.v. fijnstof).

Bezwaar: dit wordt veel informatieoverdracht en weinig discussie.

Gememoreerd wordt dat er door verschillen in regelgeving op een gegeven moment in België wel en in Nederland geen smogalarm was bij de dezelfde vervuiling. Dat lijkt dan wel weer een interessant aanknopingspunt.

Het televisieprogramma van Stine Jensen over het "Het Zelf" wordt door Ad als voorbeeld gesteld.

http://www.npo.nl/dus-ik-ben/01-02-2015/VPWON_1232020 (38m15s)

* Bekijk dit vooral. Het is een heel goed programma.

Janneke stelt voor de lezingen in twee cycli te splitsen:

science café voor een algemeen publiek en Overvecht lezingen waarin een onderwerp verder uitgediept wordt. (Of andersom?)

Men vindt dat dit laatste altijd nog kan en dat we moeten beginnen met één eerste lezing met een optimaal onderwerp.

Waarna de discussie zich op het brainstormen over het onderwerp "hersenen" richt.

Thema's rond het brein of de hersenen kwamen in de loop van de avond al enkele malen ter sprake, gestimuleerd door Janneke (eerste lijnspsycholoog) en Joost (hard-core hersenonderzoeker). Beide gaven inspirerende voorbeelden.

- Door de hersenen elektrisch of magnetisch te stimuleren kunnen mensen zonder farmaca genezen worden van dwangneurose.
- Door psychologische manipulatie kun je mensen laten denken dat ze een gezond drankje of gesuikerd drankje drinken.

Joost is gepromoveerd op Objects in space, the neural basis of landmark-based navigation and individual differences in navigational ability.

Hij onderzoekt nu hoe voedsel(verzadiging) en het brein elkaar beïnvloeden.

Janneke werkt aan een boek "Reset je jeugd", binnenkort in de boekhandel.

En geeft als eerste lijns-psycholoog cursussen daarover. <http://www.resetjejeugd.nl/>

We waren het over eens dat hersenen of hersenonderzoek, hoe dan ook in te vullen, een geschikt onderwerp is voor een eerste Science Café Overvecht lezing voor iedereen.

Inderdaad blijkt dat dit onderwerp aanspreekt als je dat aan deze en gene vertelt.

Enkele ideeën over hersenen als onderwerp

- Prionziekten; boviene spongiforme encefalopathie ofwel gekkekoeienziekte.

Zie http://nl.wikipedia.org/wiki/Boviene_spongiforme_encefalopathie

[http://www.gezondheid.nl/medische-dossiers-infotxt.php?](http://www.gezondheid.nl/medische-dossiers-infotxt.php?ditId=149&medischdossierID=466)

[ditId=149&medischdossierID=466](http://www.gezondheid.nl/medische-dossiers-infotxt.php?ditId=149&medischdossierID=466)

<http://www.agriholland.nl/dossiers/bse/home.html>

[http://www.rivm.nl/Documenten_en_publicaties/Professioneel Praktisch/Richtlijnen/Infectieziekten/LCI_richtlijnen/LCI_richtlijn_Creutzfeldt Jakob ziekte van](http://www.rivm.nl/Documenten_en_publicaties/Professioneel_Praktisch/Richtlijnen/Infectieziekten/LCI_richtlijnen/LCI_richtlijn_Creutzfeldt_Jakob_ziekte_van)

- Anatomie en functie van de hersenen

- Human Brain Project

"The Human Brain Project (HBP) addresses what is arguably in the Top Ten unknowns facing Mankind. Understanding better our human brain is one of the greatest challenges of our century; but unlocking its mysteries is far from easy."

(citaat uit <https://ec.europa.eu/digital-agenda/en/blog/no-single-roadmap-understanding-human-brain>)

<https://www.humanbrainproject.eu/>

<http://www.neurofuture.eu/>

<http://www.nature.com/news/neuroscience-where-is-the-brain-in-the-human-brain-project-1.15803>

Ook

<http://www.nature.com/news/specials/neuroscience2013/index.html>

In this neuroscience special issue, Nature brings together reporting and expert opinion on efforts to apply current technologies and invent new ones to probe how the brain works.

- Hersenonderzoek met EEG, fMRI en pet

- Hersenstimulering

- Ontwikkeling van hersenen van vroeggeboren kinderen

<http://www.nature.com/news/neuroscience-the-brain-interrupted-1.16831>

- Hersenen en voedsel

- Hersenen en orientatie

Joost Wegman heeft hier onderzoek naar gedaan en bovendien was dit het onderwerp van de Nobelprijs 2014 voor geneeskunde of fysiologie.

http://www.nobelprize.org/nobel_prizes/medicine/laureates/2014/

- Kritiek op het human brain project

- Kunnen wij ons zelf volledig kennen? (filosofische vraag)

- Alzheimer

- Parkinson

- De toekomst van hersenmanipulatie
- Zullen computers ooit slimmer worden dan wij?
- Het brein als gaming-machine (NRCHandelsblad 2015-02-13 Achterpagina)
- Hersenen en onderwijs. Een pedagoog uitnodigen over onderwijs en meten. Achterliggende gedachte: we trainen kinderen voor de Cito-toets, maar is deze nog relevant tegen de tijd dat zij volwassen zijn?
- Het brein en automatisering
- De gechipte werknemer
- Geestelijke gezondheid en DSM-5
- Maakbare hersenen
- In de toekomst overbodige beroepen

Wellicht kan een spreker gevonden worden bij het UMC Utrecht Hersencentrum
Bij voorbeeld dr. Martijn van den Heuvel

<http://www.umcutrecht.nl/nl/Over-ons/Nieuws/2015/Hersenonderzoek-verkozen-tot-doorbraak-van-het-ja>

Het UMC organiseert overigens een lezingencyclus over het zenuwstelsel van 5 avondbijeenkomsten voor 25 Euro die begint op 1 april.

Meer informatie: <http://www.umcutrecht.nl/gezondheidskursus>

Als je kijkt naar het programma zie je dat het een academische inslag heeft.

Zie ook de video van Sanne Deurloo - G7 van onze hersenen (aanbevolen)

<https://www.youtube.com/watch?v=avyypsIrK6n4> 2m05s

Joost Wegman zou de andere spreker kunnen zijn.

Zijn website is <http://joostwegman.ruhosting.nl/>

Afhankelijk van de sprekers (uit Utrecht en omgeving) die we bereid kunnen vinden hier een verhaal van 20 tot 30 minuten over houden, kunnen we hiermee vooruit voor de eerste lezing.

Gespreksleider

We waren het er over eens dat we ook een ervaren gespreksleider moeten vinden.

Bij voorkeur is dat iemand die geen hersenonderzoeker is.

Het is handig een paar vragen achter de hand te hebben om de discussie op gang te brengen als dat nodig is.

Ik heb Els Wegdam (oud voorzitter van de Wijkraad Overvecht) gevraagd. Zij voelt zich niet de eerst aangewezen persoon om dit te doen ook gezien het onderwerp.

Yme Jan Jellema heeft gemaïld dat hij wel gespreksleider wil zijn.

Titel

We moeten een pakkende titel/slogan vinden.

Enkele (suboptimale) suggesties:

- Hersenen.
- Hersenen nu en later.
- Hersenen, wat kun je er mee?
- Hersenen, wat moet je er mee?
- Hersenen, we gaan er dieper op in.
- Hersenenontwikkeling nu en later.
- Wat u altijd had willen weten over uw hersenen, maar niet durfde vragen.

Een leuke tekening kan ook geen kwaad.

Er is inmiddels een versie van het Science Café Overvecht logo met in het centrum een tekening van menselijke hersenen. Dit is een bewerking van een Wikipedia afbeelding Vertebrate-brain-regions.png (Public Domain).

Keuze van een datum

Voorgesteld wordt de datum van een Science Café Overvecht bijeenkomst zo te kiezen dat die in Dreefnieuws kan worden aangekondigd.

We moeten dan rekening houden met

Nr Deadline kopij Verschijningdatum Dreefnieuws

2 9 maart 2015 26 maart

3 27 april 14 mei

4 15 juni 2 juli

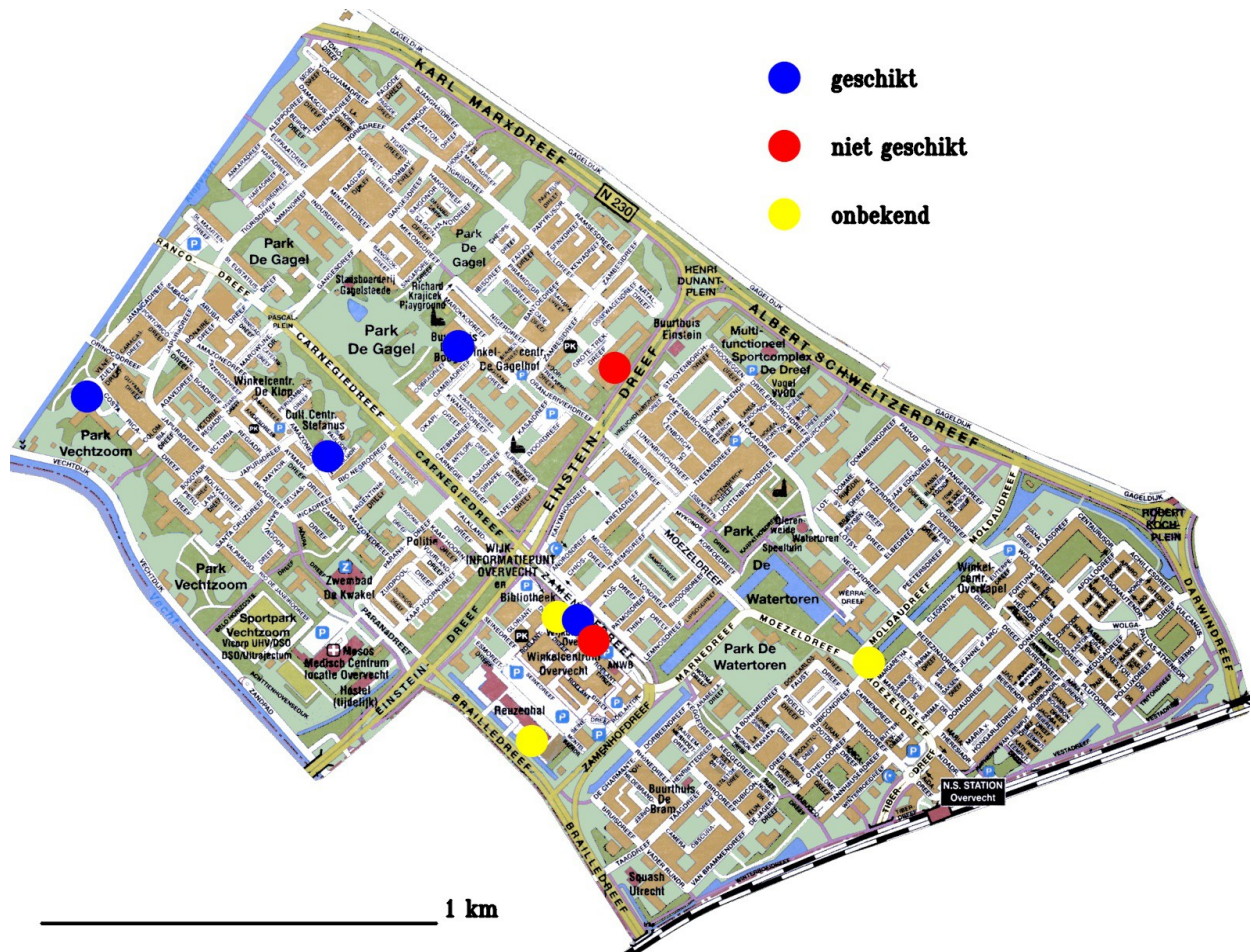
5 7 sept 24 september

6 19 okt 5 november

7 30 nov 17 december

In het maartnummer zal een vooraankondiging verschijnen, zonder datum.

Locatie

Ook aan de orde kwam de locatie voor Science Café Overvecht bijeenkomsten.
Harm zal een georiënteerd gesprek hebben bij Eetcafé Neven.
Dit heeft plaats gehad op 16 feb. Idem bij dok030 op 23 feb.
Een gesprek bij de Sint-Rafaël kerk moet nog plaats vinden.

Het Huis a/d/ vecht, Costa Ricadreef 9

Een grote zaal met beamer en geluidinstallatie is voor ons beschikbaar.

Contactpersoon: Jeroen Blokland

ZIMI Theater Stefanus, Braziliëdreef 2

Stefanus zou de aangewezen locatie zijn,

maar de tarieven (zonder reductie) zijn erg hoog, zoals:

Grote zaal: 425 Euro

Foyer (met slechte akoustiek): 350 Euro

Beamer en scherm: 260 Euro

Contactpersoon: Rudi Warners

Buurthuis De Boog, Gambiadreef 60

Zaal is geschikt (de wijkraad heeft daar vaak vergaderd).
Reservering via de Utrechtse Vastgoed Organisatie (UVO),
030-2862602 of vastgoed@utrecht.nl

DOK030, Pretoriadreef 88

Zaal volgens de website geschikt voor 25 personen, zonder tafels meer.
Groot bezwaar is dat de zaal alleen bereikbaar is via een ongemakkelijke trap,
dus niet rolstoelvriendelijk.
Contactpersoon: Hans Bouwmans

Openbare Bibliotheek, Gloriantdreef 1

Onduidelijk wat hier mogelijk is. De mailwisseling verloopt moeizaam.
Contactpersoon: Ella van Hal

Eetcafé Neven, Zamenhofdreef 69

De caféruimte kan 's avonds gehuurd worden tot na 22 uur, behalve op donderdag.
Zaalhuur 275 Euro plus minimum omzet van 400 Euro.
Dat laatste is niet haalbaar.
De gebogen vorm van de zaal leent zich niet voor een lezing met beamer,
die overigens niet aanwezig is.
Contact: 030-2619968, info@eetcafeneven.nl

Wijkbureau Overvecht, Zamenhofdreef 17

De grote zaal boven zou geschikt zijn, daar zijn meer bewonersbijeenkomsten
gehouden. Er zijn geen afspraken over beschikbaarheid gemaakt.
Contactpersoon: Liesbeth Maats

Vechtclub, Brailledreef 9

Er is een zaal, niet luxe maar wel met de nodige voorzieningen.
Niet toegankelijk voor rolstoelgebruikers.

Sint-Rafaël kerk, Lichtenberchdreef 4

Contactpersoon: vrijwilliger bereikbaar ma-vr 10-12 uur

Bijlage met meer verwijzingen naar artikelen over hersen(onderzoek).

In Nature staan ook voor de leek begrijpelijke artikelen over dit onderwerp.
Niet alle artikelen zijn zonder abonnement volledig in te zien, maar de meer
opinerende zijn vaak gratis te downloaden.

<http://www.nature.com/news/2009/090128/pdf/457524a.pdf>
NATURE | Vol 457 | 29 January 2009 p 524

By turning neurons technicolour, Jeff Lichtman exposed the brain's wiring. Jonah Lehrer meets the 'unapologetic cell biologist' with ambitions to map every connection in the human brain.
FREE DOWNLOAD

http://www.nature.com/polopoly_fs/1.12153!/menu/main/topColumns/topLeftColumn/pdf/493150a.pdf

1 5 0 | N A T U R E | V O L 4 9 3 | 1 0 J A N U A R Y 2 0 1 3
NUMBER GAMES

BBrian Butterworth is on a crusade to understand the number deficit called dyscalculia -- and to help those who have it.
FREE DOWNLOAD

http://www.nature.com/polopoly_fs/1.14441!/menu/main/topColumns/topLeftColumn/pdf/505014a.pdf

1 4 | N A T U R E | V O L 5 0 5 | 2 J A N U A R Y 2 0 1 4
THE ACCIDENTAL EPIGENETICIST

By studying disadvantaged children, Richard Tremblay has traced the roots of chronic aggressive behaviour back as far as infancy. Now he hopes to go back further.
FREE DOWNLOAD

http://www.nature.com/polopoly_fs/1.14701!/menu/main/topColumns/topLeftColumn/pdf/506146a.pdf

1 4 6 | N A T U R E | V O L 5 0 6 | 1 3 F E B R U A R Y 2 0 1 4
The smart-pill oversell

Evidence is mounting that medication for ADHD doesn't make a lasting difference to schoolwork or achievement.
FREE DOWNLOAD

http://www.nature.com/polopoly_fs/1.16093!/menu/main/topColumns/topLeftColumn/pdf/514153a.pdf

9 O C T O B E R 2 0 1 4 | V O L 5 1 4 | N A T U R E | 1 5 3
Prize for place cells

Discoverers of brain's navigation system get physiology Nobel.
FREE DOWNLOAD

http://www.nature.com/polopoly_fs/1.16831!/menu/main/topColumns/topLeftColumn/pdf/518024a.pdf

2 4 | N A T U R E | V O L 5 1 8 | 5 F E B R U A R Y 2 0 1 5
THE INTERRUPTED BRAIN

Babies are increasingly surviving premature birth -- but researchers are only beginning to understand the lasting consequences for their mental development.

FREE DOWNLOAD

<http://www.nature.com/news/neuroscience-brains-of-norway-1.16079>

154 | NATURE | VOL 514 | 9 OCTOBER 2014

BRAINS OF NORWAY

Nobel prizewinners May- Britt Moser and Edvard Moser have spent a career together near the arctic circle exploring how our brains know where we are.

FREE DOWNLOAD

<http://www.nature.com/nature/journal/v418/n6901/pdf/nature00965.pdf>

Nature 418, 935-941 (29 August 2002) | doi:10.1038/nature00965

Coordination of circadian timing in mammals

Time in the biological sense is measured by cycles that range from milliseconds to years. Circadian rhythms, which measure time on a scale of 24 h, are generated by one of the most ubiquitous and well-studied timing systems.

<http://www.nature.com/nature/journal/v427/n6972/pdf/427304a.pdf>

Nature 427, 304-305 (22 January 2004) | doi:10.1038/427304a

Psychology: Insight and the sleep committee

We all spend about a third of our lives asleep, an essential but seemingly unproductive state. Experimental evidence now emerges to support anecdotal evidence that sleep can stimulate creative thinking.

<http://www.nature.com/nature/journal/v428/n6984/pdf/428692a.pdf>

Nature 428, 692-694 (15 April 2004) | doi:10.1038/428692a

Crooks, terrorists and liars can be hard to spot. But some researchers hope that scanning brains, faces or voices might reveal deceivers. Jonathan Knight looks at lie-detection technology, and wonders who is being fooled.

<http://www.nature.com/nature/journal/v430/n7002/pdf/430836a.pdf>

Nature 430, 836 (19 August 2004) | doi:10.1038/430836a

Turning points The blind leading the sighted

by Richard Gregory¹

An eye-opening experience of the wonders of perception.

One of the most dramatic, though very rare, human experiences is the acquisition of sight as an adult following blindness from birth. This happened to Sidney Bradford at the age of 52, having been recorded as

blind at ten months and almost certainly blind, owing to an infection, from birth.

<http://www.nature.com/nature/journal/v430/n7003/pdf/430962a.pdf>

Nature 430, 962-964 (26 August 2004) | doi:10.1038/430962a

Neuroscience: While you were sleeping

Ever woken up with the answer to a problem that had seemed insoluble the night before, or able to perform a task that had previously taxed your skills? We may soon know why, says Laura Nelson.

On 17 February 1869, Dmitri Mendeleev nodded off over a game of solitaire. On waking, he found he had solved the conundrum of how the chemical elements could be grouped in a meaningful way.

<http://www.nature.com/nature/journal/v450/n7173/pdf/4501157a.pdf>

Nature 450, 1157-1159 (20 December 2007) | doi:10.1038/4501157a

Professor's little helper

The use of cognitive-enhancing drugs by both ill and healthy individuals raises ethical questions that should not be ignored, argue Barbara Sahakian and Sharon Morein-Zamir.

Today there are several drugs on the market that improve memory, concentration, planning and reduce impulsive behaviour and risky decision-making, and many more are being developed. Doctors already prescribe these drugs to treat cognitive disabilities and improve quality of life for patients with neuropsychiatric disorders and brain injury.

http://www.nature.com/nature/journal/v497/n7450_supp/pdf/497S2a.pdf

Nature 497, S2-S3 (23 May 2013) doi:10.1038/497S2a

Structure: The anatomy of sleep

The ebb and flow of neurotransmitters switches our brains between sleep and wakefulness in carefully regulated cycles.

http://www.nature.com/nature/journal/v497/n7450_supp/pdf/497S4a.pdf

Nature 497, S4-S5 (23 May 2013) doi:10.1038/497S4a

Neuroscience: Off to night school.

One of sleep's most important functions is processing memory.

Researchers are now starting to figure out how the brain helps us learn when we're asleep.

<http://www.nature.com/nature/journal/v501/n7465/pdf/nature12481.pdf>

Nature 501, 45-51 (05 September 2013) doi:10.1038/nature12481

Self-propagation of pathogenic protein aggregates in neurodegenerative diseases

For several decades scientists have speculated that the key to understanding age-related neurodegenerative disorders may be found in the unusual biology of the prion diseases. Recently, owing largely to the advent of new disease models, this hypothesis has gained experimental momentum. In a remarkable variety of diseases, specific proteins have been found to misfold and aggregate into seeds that structurally corrupt like proteins, causing them to aggregate and form pathogenic assemblies ranging from small oligomers to large masses of amyloid.

<http://www.nature.com/nature/journal/v503/n7474/pdf/nature12704.pdf>

Nature 503, 48-49 (07 November 2013) doi:10.1038/nature12704

Psychology: Good and bad news on the adolescent brain

In response to bad news about risk, young adolescents alter estimates of their own vulnerability to adverse events less accurately than older people. The finding has implications for managing risk-taking behaviour in young people.

New Scientist publiceert regelmatig kortere of langere artikelen over dit onderwerp.

New Scientist No 3002 03 jan 2015 p. 7

People who use smartphones a lot show greater activity in their cortex when thumb and fingers are touched.

New Scientist No 3003 10 jan 2015 p. 10,11

Radical treatment for brain tumors

nanotherapy - MagForce, Germany

alternating electric pulses - NovoTTF-100A, Roger Stupp, Switzerland

Personalised vaccine - DCVax, NothWest Biotherapeutics, Bethesda Maryland

Gene therapy - Dror Harats, VBL Therapeutics, Israel

New Scientist No 3003 10 jan 2015 p. 36-38

Easy as pie

Forget fad diets, it is tiny tweaks that make the biggest changes to your eating habits - psychology.

Check your kitchen design.

New Scientist No 3004 17 jan 2015 p. 10

Pain really can be all in your mind.

Emotions affect the pain you feel.

New Scientist No 3006 31 jan 2015 p. 8,9

Communicating with people who are locked-in is becoming easier.

People with "classic" locked-in syndrome are fully conscious but completely paralysed apart from eye movements.

Adrain Owen: The possibility is that we are people with some sort of complete locked-in syndrome.

with an fMRI scanner brain activity can be shown. Or an EEG can be recorded.

Stimuli like vibrations can be used to look for a response.

New Scientist No 3006 31 jan 2015 p. 16

Researchers showed (again) that transcranial direct current stimulation - applying a current to the brain to alter neuronal firing - had no physical effect.

New Scientist No 3009 21 feb 2015 p. 30-33

Meet your other brain

Inside your head, a mighty ally has been hiding in plain sight.

It's time to make the most of your myelin.

Myelin, white matter and the rate of learning.

Voetnoot

Op 13 maart heeft een gesprek plaats gehad tussen Harm Schoonhoven en Marjolein van der Sterren, coördinator van starters4communities.

De starters beginnen 20 maart met hun cursus. Ze kunnen van half mei tot eind juli 2015 als sociaal ondernemer in Overvecht werken.

Dat tijdstip is voor Science Café Overvecht niet geschikt, ervan uitgaande dat een en nader nog voor de zomervakantie gerealiseerd wordt. Bovendien is wat wij nodig hebben (publiciteit geven aan een avond) een te kleine klus.

Concept verslag versie 2015-02-28.

Verslag versie 2015-03-22.